

PRAVILNIK

CENTRA ZA MEDIACIJO IN OBVLADOVANJE KONFLIKTOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik določa namen in delovanje Centra za mediacijo in obvladovanje konfliktov Zavoda Rakmo (v nadaljevanju Center) in urejaj postopek mediacije pri Centru.

Posamezni izrazi, uporabljeni v teh pravilih, imajo naslednji pomen:

Mediacija ali posredovanje v sporu je proces, ki ga usmerja mediator in v katerega se sprte strani ali strani, ki imata določeno sporno področje ali vprašanje, vključita prostovoljno z namenom iskanja rešitve, ki bi bila sprejemljiva za obe strani. Prednost mediacije je v učinkovitosti, nizkih stroških, visoki stopnji uspešnosti in obojestranski sprejemljivosti rešitve. Poleg formalne pa je zelo koristna tudi neformalna mediacija, ki je uporabna tako v osebnih odnosih kot tudi na delovnem mestu.

Mediator - oseba, ki je usposobljena za vodenje procesa mediacije - pomaga udeleženi v procesu, da konstruktivno izrazijo probleme, želje in potrebe in aktivno sodelujejo pri iskanju rešitve. Mediator je nevtralen in skrbi za proces, glede vsebine pa se ne opredeljuje.

Mediant je fizična oz. pravna oseba, ki se vključi v proces mediacije z namenom razrešitve spora med njim in drugim mediantom.

Udeleženec mediacije je poleg mediatorja in mediantov lahko tudi zastopnik (pravnik, patentni zastopnik...) ali druga oseba, ki prisostvuje ali sodeluje na mediacijskem srečanju.

II. NAMEN, NALOGE IN ČLANSTVO

2. člen

Namen Centra

Namen Centra je širjenje kulture konstruktivnega obvladovanja konfliktov ter promocija in izvajanje mediacije.

3. člen

Naloge Centra

Naloge Centra so:

- Izvajanje mediacije
- Organizacija usposabljanj za mediatorje
- Organizacija drugih izobraževanj s področja mediacije
- Organizacija drugih izobraževanj za mediatorje
- Organizacija supervizijskih srečanj in supervizije
- Organizacija srečanj članov Centra
- Koordiacija dela mediatorjev/članov Centra in administracija
- Promocija mediacije in posredovanje informacij v zvezi z njo
- Druge naloge.

4. člen

Članstvo

Člani Centra za mediacijo so člani (člani), pasivni člani in člani mediatorji (mediatorji).

Član Centra za mediacijo in obvladovanje konfliktov je lahko vsak, ki opravi 80 urno usposabljanje za mediatorje, izpolni pristopno izjavo pri Centru in plača članarino. Študenti in iskalci zaposlitve so oproščeni plačila članarine. Članom za tisto leto, ko so končali usposabljanje, članarine ni potrebno plačati. Letno članarino določi direktor Zavoda RAKMO.

Mediator je član Centra, ki je pri Zavodu RAKMO pridobil naziv mediator. Mediator po pridobitvi licence (postopek opredeljuje poseben pravilnik) s Centrom lahko sklene tudi pogodbo o sodelovanju, na podlagi katere izvaja mediacijo v okviru Centra.

Center ima lahko tudi izredne člane. V Center se lahko včlani tudi skupina oz. kolektiv (kot fizične osebe). Center ima tudi podporne člane, to so redni ali izredni člani, ki z namenom podpiranja delovanja centra plačajo vsaj dvojno članarino ali kako drugače znatno pripomorejo k delovanju centra.

Članstvo v Centru preneha z izstopom, izključitvijo ali smrtjo. Člana se lahko izključi na podlagi delovanja v nasprotju z namenom Centra, kršenja tega pravilnika ali delovanja, ki škoduje ugledu Centra oz. njegovim članom. O članstvu in izključitvah odloča svet zavoda.

Pasivni člani so člani, ki za tekoče leto niso plačali članarine, razen tistih, ki so plačila članarine oproščeni oz. jim je ni potrebno plačati. S plačilom članarine pasivni člani samodejno postanejo člani.

5. člen

Seznam mediatorjev

Center vodi seznam mediatorjev, ki izvajajo mediacijo v okviru Centra. Seznam mediatorjev z njihovimi kontaktnimi podatki se objavi tudi na spletnih straneh Centra. Na podlagi pisne zahteve se lahko na spletnih straneh objavi tudi podake ostalih članov Centra.

III. POSTOPEK MEDIACIJE

6. člen

Pri Centru se lahko v postopku mediacije rešujejo vse vrste sporov med medianti. Mediacija v okviru Centra poteka v skladu z Evropskim kodeksom ravnanja za mediatorje.

7. člen

Prostovoljnost in namen

Medianti se prostovoljno vključujejo v proces mediacije ob pomoči mediatorja z namenom razjasnitve spornih vprašanj in iskanja rešitve za nesoglasje ali spor med njimi.

8. člen

Sprejemanje temeljnih pravil

Vsi udeleženci mediacije sprejemajo temeljna pravila procesa mediacije, ki so: ohranjanje dostojanstva in spoštljivosti; enakopravnost mediantov; odsotnost žalitev, groženj in nasilja; sporočanje in poslušanje brez prekinjanja.

9. člen

Vloga mediatorja

Mediator ne sprejema odločitev, ampak prispeva h konstruktivnejši komunikaciji in usmerja proces k skupnemu iskanju rešitve. Opozarja na morebitne kršitve temeljnih pravil. Mediator ni odgovoren za vsebino mediacije ali vsebino končnega dogovora.

10. člen

Nevtralnost in nepristranskost mediatorja

Mediator je nevtralen in nepristranski in ne sodi o vsebini procesa ali končnega dogovora. Mediator ne daje informacij ali mnenj v zvezi z vsebino problema, predlogov ali končnega dogovora.

Mediator je dolžan predhodno, oz. čim do njih pride, seznaniti medianta z morebitnimi dejstvi, ki bi lahko vplivala na njegovo neodvisnost in nepristranskost pri vodenju mediacije. Mediator je dolžan razkriti razloge za in predlagati svojo zamenjavo, če:

- ni prepričan, če je dovolj usposobljen glede na zahtevnost spora,
- ni prepričan da lahko ohrani nevtralnost zaradi vsebine spora ali vedenja oz. osebnosti mediantov.

V takih primerih lahko mediacijo, če je sam pripravljen, nadaljuje le na podlagi izrecne želje obeh oz. vseh strani.

Poleg tega je dolžan razkriti, če obstajajo, naslednja dejstva:

- da je v kakršnemkoli osebnem ali poslovnem razmerju z eno od strani.
- da ima kateri koli finančni ali drugi interes, neposreden ali posreden, glede na končni izid mediacije,
- obstaja katero koli delovanje mediatorja ali drugih delavcev njegove organizacije z eno ali drugo stranko, razen v vlogi mediatorja.

V takih primerih lahko mediator sprejme ali nadaljuje mediacijo pod pogojem, če je prepričan, da bo izpeljal mediacijo povsem neodvisno in nevtralno, z zagotovitvijo svoje popolne nepristranskosti, vendar le z izrecnim soglasjem strank.

11. člen

Zaupnost

Če ni drugače dogovorjeno, so mediator in udeleženci postopka dolžni varovati zaupnost podatkov, ki se nanašajo na mediacijski postopek, dejstvo, da je mediacija potekala in vsebino mediacije, razen v primeru, ko bi to pomenilo ravnanje v nasprotju z zakonom. Zaupnost se nanaša tudi na dogovor, razen če gre za izpolnitev dogovora ali prisilno izvršbo na podlagi tega dogovora. Udeleženci postopka se zavežejo, da v morebitnem sodnem ali arbitražnem postopku ne bodo predložili ali dokazovali:

- mnenja ali ponudb drugega udeleženca postopka zaradi sklepanja poravnave,
- priznanj, ki jih je med mediacijo podal drugi udeleženec postopka ali
- pripravljenosti nasprotnega udeleženca postopka, da bi sprejel predlog rešitve.

12. člen

Trajanje mediacije, prekinitev procesa in spremljanje uspešnosti

Mediacija poteka do sklenitve dogovora glede izhodiščnega konflikta ali nesoglasja ali do soglasne oz. enostranske prekinitve procesa. Ker je mediacija prostovoljna, lahko katerakoli stran iz kateregakoli razloga preneha z mediacijo. Svojo odločitev v tem primeru pisno ali ustno sporoči mediatorju in drugi strani. Za prekinitev mediacije se lahko odloči tudi mediator, če presodi, da nadaljevanje procesa ne bi bilo smiselno. Svojo odločitev z navedbo razlogov pisno ali ustno sporoči mediantoma. Ob zaključku mediacije mediator mediante povabi k izpolnitvi evalvacijskega vprašalnika glede mediacije. Vprašalniki so anonimni. Izpolnjene vprašalnike predloži Centru oz. jih Centru predložijo neposredno medianti. Mediator v roku 15 do 45 dni pisno, elektronsko ali telefonsko kontaktira udeležence mediacije z namenom pridobitve povratnih informacij z nadaljnim potekom oz. izidom mediacije.

13. člen

Potek mediacijskih srečanj in ločena srečanja

Na začetku prvega srečanja mediator pojasni namen mediacije, temeljna pravila, svojo vlogo, zaupnost in potek mediacije, ter pridobi soglasje glede tega s strani vseh udeležencev mediacije. Podpiše se dogovor o mediaciji v enem izvodu, ki ga obdrži mediator. Na željo strank pa se dogovor lahko podpiše tudi v treh oz. več izvodih, tako da dobi mediator en in vsaka stran po en izvod. Na željo stranke se ji lahko posreduje kopijo dogovora o mediaciji. Srečanja trajajo praviloma do 90 minut. Glede terminov in pogostosti srečanj se medianta in mediator dogovorijo že na prvem srečanju oz. se dogovarjajo sproti. Mediacija poteka ustno in zapisnika se ne piše. Na željo strank se lahko napiše in podpiše končni dogovor in morebitne vmesne, delne dogovore. V vabilu na naslednje srečanje, če je pisno ali elektronsko, se lahko na željo udeležencev napiše povzetek vmesnih dogovorov oz. preteklih srečanj, če so povezani z nadaljevanjem mediacije oz. če je bilo rečeno, da se jih izpolni do naslednjega srečanja. Praviloma mediacija poteka na skupnih srečanjih, izjemoma pa lahko mediator, če presodi, da

bi to koristilo procesu mediacije, predlaga ali sprejme predlog za ločeno srečanje, pri čemer lahko le to poteka v času samega mediacijskega srečanja ali med dvema skupnima srečanjema. Če se udeleženci dogovorijo za ločeno srečanje, praviloma le to poteka z obema oz. vsemi stranemi. Pri tem mora mediator paziti na zaupnost in brez vnaprejšnjega soglasja mediantov njihove vsebine ne sme razkrivati ostalim. Medianti pa po lastni presoji le to lahko razkrijejo na skupnih srečanjih. Ker so ločena srečanja del mediacije tudi zanje veljajo določbe o zaupnosti.

14. člen

Stroški mediacije

Medianti krijejo stroške mediacije v enakih delih, razen, če se pisno dogovorijo drugače. Stroški mediacije so sestavljeni iz nadomestila za mediacijska srečanja in morebitni potni stroški mediatorja, če na željo mediantov mediacija poteka izven prostorov Zavoda RAKMO. Splošno višino nadomestila za srečanje določa svet zavoda. Mediacija lahko brez dodatnega plačila potnih stroškov mediatorja poteka tudi izven prostorov Zavoda RAKMO (na primer v kraju bivanja ali zaposlitve mediatorja), če je tako ugodneje za mediatorja in mediante. Mediator se lahko – v soglasju s Centrom- z mediantoma dogovori tudi o drugačni višini nadomestila. Medianti krijejo lastne stroške in stroške svojih pooblaščenec ali zakonitih zastopnikov, razen če se pisno dogovorijo drugače.

15. člen

Somediacija

Mediacija lahko - v soglasju z mediantoma - poteka tudi z dvema mediatorjema, še posebej če:

- tako želi vsaj eden od mediantov,
- je spor težje narave,
- je prisotnih več kot pet udeležencev mediacije,
- sta v mediacijo vključeni več kot dve strani.

Mediacija z dvema mediatorjema lahko poteka že od samega začetka ali pa prisotnost somediatorja predlaga mediator, lahko pa tudi udeleženec mediacije, na enem od mediacijskih srečanj. Za somediacijo se višina nadomestila podvoji, razen, če se mediator in medianta dogovorijo drugače. Kot somediator lahko na mediaciji sodeluje tudi, član ki še ni mediator, je pa vključen v dodatni program usposabljanja z namenom pridobitve licence in naziva mediator pri Centru za mediacijo in obvladovanje konfliktov. Član, ki še ni mediator, mediacijskega srečanja, razen z izrecnim soglasjem vodje centra, ne sme voditi samostojno. Če s soglasjem vodje centra za mediacijo ali mediacijsko srečanje vodi samostojno, mora mediante predhodno seznaniti z dejstvom, da še ni mediator, da pa je zaključil 80 urni program in je vključen v dodatni program usposabljanja. Družinsko mediacijo se praviloma izvaja v somediaciji.

16. člen

Udeleženci mediacije in strani v postopku

V splošnem sta v postopek mediacije vključeni dve strani. Vsako stran lahko predstavlja en ali več mediantov in njihovih zastopnikov (pravnik, patentni zastopnik, ...). Priporočljivo je, da je na vsaki strani enako število udeležencev mediacije. Če skupno število presega pet

udeležencev, mediator predlaga prisotnost še enega mediatorja. Izjemoma, ce je v spor vpletenih več strani, se jih lahko v postopek mediacije vključi tudi več. V tem primeru je priporočljivo, da v postopku sodelujeta dva mediatorja.

17. člen

Izbira mediatorja

Medianti imajo možnost v soglasju izbrati poljubnega mediatorja s seznama. Če tega ne storijo, se mediatorja določi s strani Centra. Medianti lahko v postopku mediacije zahtevajo zamenjavo mediatorja. Zamenjavo mediatorja lahko predlaga tudi mediator, pri čemer je dolžan navesti razloge za svojo odločitev.

18. člen

Arhiv, evidenca uspešnosti in evalvacijski vprašalnik

Vsak mediator zase, Center pa za vse pogodbene mediatorje, vodi evidenco uspešnosti mediacije, ki vključuje elemente:

- Pobuda za mediacijo,
- Soglasje druge strani,
- Začetek mediacijskih srečanj,
- Število srečanj,
- Uspešnost mediacije (sklenitev dogovora),
- Zadovoljstvo mediantov (tudi v primeru neuspešnosti),
- Način zaključka mediacije (dogovor, prekinitev zaradi dogovora, prekinitev s strani medianta, prekinitev s strani mediatorja):

Mediator sproti oz. ob zaključku mediacije posreduje vso obstoječo (pisno ali elektronsko) dokumentacijo za arhiv vključno s podpisanim dogovorom o mediaciji in poročilom, ki vsebuje elemente navedene v prvem odstavku tega člena. Poleg tega tudi če obstajajo: vloga za začetek mediacije; vabila, ki so bila poslana; zapisan in podpisan končni dogovor in evalvacijske vprašalnike, ter drugo morebitno dokumentacijo. Vsi dokumenti v arhivu so zaupni.

III. DELOVANJE CENTRA

19. člen

Supervizija, supervizijska srečanja in mentorstvo

Mediatorji se udeležujejo supervizijskih srečanj, ki jih organizira Center. Na njih lahko - z zavarovanjem identitete mediantov - izpostavijo tudi primere in situacije iz lastne prakse. Mediatorji se o primerih iz lastne prakse lahko pogovorijo tudi osebno s supervizorjem.

Supervizijska srečanja in pogovori s supervizorjem so zaupni. Mentor je mediator, ki je zadolžen za uvajanje posameznega člana, ki je v postopku pridobivanja licence (kandidata). Po zaključku uvajalnega obdobja, ki vključuje tudi vodenje mediacije s strani kandidata, mentor poda opisno mnenje o kandidatu, ki pa vključuje tudi pozitivno oz. negativno oceno kandidatove spretnosti za vodenje mediacije. Trener mediatorjev je član Centra, ki je uspešno zaključil usposabljanje za trenerje mediatorjev pri centru in pridobil naziv Trener mediatorjev.

20. člen

Ostale dejavnosti Centra

Delo Centra vodi direktor Zavoda RAKMO oz. oseba, ki jo le-ta pisno pooblasti. Center in mediatorji v okviru centra delujejo v skladu z Evropskim kodeksom ravnanja za mediatorje. Poleg mediacije, supervizije in supervizijskih srečanj center organizira tudi:

Usposabljanja za mediatorje, nadaljnje usposabljanje in druga izobraževanja za mediatorje, druga izobraževanja s področja mediacije in srečanja članov centra. Center koordinira delo mediatorjev in drugih članov Centra ter je zadolžen za vodenje arhiva glede mediacije. Vsi podatki v arhivu so zaupni. Delovanje centra v določenem kraju, na podlagi imenovanja in po navodilih s strani vodje centra, povezuje koordinator. Koordinator je lahko mediator ali član centra. Center lahko, še posebej pri delovanju izven sedeža zavoda Rakmo, pri svojem delovanju sodeluje tudi z drugimi organizacijami, ki delujejo ali želijo delovati na področju mediacije. Center skrbi tudi za promocijo mediacije in posredovanje informacije v zvezi z njo. Center posreduje relevantne informacije svojim članom preko elektronske pošte in na srečanjih.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

Ta pravilnik je sprejet v skladu z Zakonom o zavodih in statutom Zavoda RAKMO. Ta pravilnik začne veljati dne 15.12.2009 in se objavi na spletni strani: www.mediacija.com. S tem preneha veljati predhodni pravilnik sprejet 26.05.2009. Morebitne spremembe tega pravilnika se objavljajo na spletni strani: www.mediacija.com

Zavod RAKMO
Center za mediacijo in obvladovanje konfliktov
ki ga zastopa direktor:

Marko Iršič
Ljubljana, 11.12.2009